

ki so v opoziciji proti vladi, proglašiti kot protidržavne.

Da so slovenske vladne stranke tako rezvestne in nepošteno, dokazuje pisanje njihovih listov. Demokratično glavno glasilo, v Ljubljani izhajajoče „Jutro“, že dalje časa opravlja posel nesramnega ovaduha ter kliče državno oblast zoper vse opozicijske stranke, zlasti zoper našo ljudsko stranko in narodne socialce. Za „Jutrom“ je na vsa sapa prisopihal „Kmetijski list“, da ne zamudi ugodnega časa.

V številki z dne 28. julija diplomirani Jamnik hvali ustavo ter izjavlja, da moramo biti hvaležni vsem onim strankam, ki so delale na to, da je bila ustava v primerno kratkem času sprejeta. Ker pa se poverjenik Jamnik dobro zaveda, da slovensko naravno kmetijsko ljudstvo tem strankam ni prav nič hvaležno, marveč jih skoraj enoglasno obsolja, zato v opravičilo navaja, da četo Bog ni mogel ustvariti sveta tako, da bi bili vsi zadovoljni, kako bi naš ljudje ustvarili nekaj, kar bi zaželelo vse. Jamnik, duševni voditelj samostojnežev, je menda toliko poudčen, da ve, da sedanja ustava ni zadovoljila nobene stranke razen srbskih radikalov in demokratov. Drugi, ki so glasovali zanjo, muslimani ter slovenski samostojni, so bili za to — kupljeni. Ako bi se ustava bila izdelala v sporazumu z zastopniki večine slovenskega in hrvatskega naroda, bi veliko bolj zadovoljila Hrvate in Slovence. De tega sporazuma pa bo moralo čiti preči ali slej in plod tega sporazuma bo popravljena ustava, ki bo zadovoljila tudi Hrvate in Slovence. „Kmetijski list“ neče nič slišati o popravni ustavi, ker baje nihče za grejivo ne ve, kaj je na ustavi dobrega in kaj slabega. Samostojno glasilo pa naj bo uverjeno, da je število tistih ljudi, ki ne vedo, da centralizem ni nič dobrega, marveč velika porcija slabega, med Slovenci prav majhna, ter se omejuje na neznamno število samostojno-vernih backov. In če „Kmetijski list“ išče, ki zahtevajo revizijo ustave, psuje kot budala, ali so slovenski kmetje v ogromni večini ta budala?!

„Kmetijski list“ pa gre v svojem sovraštvu do slovenskih krščanskih kmetov še dalje. On piše, da je tisti, ki je proti ustavi, ki torej zahteva, da se sedanja ustava pregleda in popravi v smislu zahtev slovenskega in hrvatskega naroda, da je tisti za rušitelje reda, za atentatorje, kakršni so komunisti. Slovenski kmet! „Kmetijski list“ te ovaja beogradske vladi, da si somišljenik rušiteljev reda, atentatorjev, komunistov ter kliče na tebe iste kazni, ki jih v pondeljek v Beogradu sklenjeni zakon določa zoper — Lomtarste. Slovenski kmet, dobro si to zapomni!

Kam nas vodijo ...?

Demokrati, katerim so naši samostojneži ob vsaki priliki prav zvrto služili, krmilarijo našo državo že nad pol leta. V nestetih člankih in člankičkih smo že opozarjali na krivice, ki so se ravno v dobi demokratično-samostojnega vladanja godile in se še godijo našemu kmetijskemu ljudstvu. Poglavja o krivično odmerjeni dohodnini, nenavadno visoki trošarini, o visokih pristojbinah, o zvišanju desetka in zemljiškega davka bodo v zgodovini slovenskega ljudstva zapisana s črnimi črkami. V ostalih državah bivše avstro-ogrške monarchije so se lotili vodilni možje prepotrebne obnove z mislijo, kako bi se dalo revnejšim slojem c.ajšati težko borbo, ki jih muči vse življenje. V Avstriji n. pr., koder vlada krščansko-socialna stranka v zvezi s socialnimi demokrati, so se pri obdajanju ozirali predvsem na potrebe revnega ljudstva. Davčne zakone se prikrojili tako, da je bil v prvi vrsti prizadet vojni dobičkar, nikakor pa reven kmet ali delavec. — Razumljivo je, da so bogatini nekoliško zacvilili pod težo davčnega vijaka, vsekakor pa so se kmalu razmeram prilagadjili.

Kako pa je pri nas? Vse odredbe in naredbi, ki so bile doslej v davčnih ozirih izdane, so ščilele velikega, in uprčabljale malega človeka. Koliko milijonov ljudskega premoženja so je n. pr. porazgubile ob priliki žigo-

sanja, oziroma izmenjave bankovcev! In kdo je največ trpel? Ubogi kmetič, ki slučajno ni spoznal pravega 20dir. bankovca od potvorjenega ter se mo- pozabil na zadnji dan izmenjave. Banke, kapitalisti, vojni dobičkarji itd. so se vedno in ob vsaki priliki obvarovali občutne škode.

K vsem bremenom in sitnostim, ki nam jih je naložila demokratično-samostojna vlada v polletni dobi svoje nemejene vladavine, nam je še manjkalo eno — to je omejitev državljanske svobode. Doslej si se brez potnih listin lahko nemoteno podal v bližnje mesto, kjer si imel svoje opravke. Od slej bo drugače. Kakor znano, so komunisti vprizorili na Vidov dan atentat (umorski napad), kateremu naj bi kot žrtev podlegel naš priljubljeni regent Aleksander. Bomba ni zadela aristista, kateremu je bila smrt namenjena, je danes — hvala Bogu! — še živ. Kmalu nato so izvršili drug umor, ki je zahteval življenje bivšega ministra Draškoviča.

Napačalni poizkusi srbskih komunistov (Slovenci in Hrvati smo na tem nedolžni kajti atentatorji so bili vsi srbske narodnosti) in umor ministra Draškoviča, vse to je vlado tako razburilo, da je sklenila takozvani zakon „o zaščiti države“, ki naj bi zajezil to boljševiško gibanje. Proti temu bi ne imeli prav ničesar, saj je boljševizem res poguba države in človeške družbe v pravem pomenu besede.

Na podlagi tega zakona pa si je notranji minister izmislil naredbi, ki ne bo zadela samo sumljivih boljševikov, marveč tudi vse poštenjake po vsej državi. Z ministrom za železnice sta v sporazumu izdala odredbo, ki do loča, „da mora vsak potnik, kadar odide iz kraja svojega stanovanjskega (i), imeti od pristojne lokalne oblasti izdano potno legitimacijo, ki velja za 1 mesec dni in ki se mora povodom vsakega potovanja vidirati.“ Ako bo kmet uč hotel po opravkih v bližnje mesto, bo rabil od župana izdano izkaznico. S to izkaznico se bo moral v mesu javiti na pristojnem mestu, kjer mu bo do potrdili prihod in odhod. Ni nam še sicer znano, da-li bodo zahtevali kolekovane izkaznice, kakor so nam pa doslej pokazala dejanja vlade, navsezadnje ni izključeno, da bodo revni ljudje plačevali za te izkaznice — še kolkovino.

Kam nas vodijo?! Tako se vprašujemo, ko gledamo početje slovenskih liberalcev in samostojnežev. G. minister Pucelj je napravil Slovencem zelo slabo uslugo s privoljenjem v to nazadnjaško in svobodo državljanov omejujočo naredbi. Slovenski kmet, delavec in obrtnik, zapomnite si, da slovenska ministra dr. Kukovec in Pucelj nihi z mezinem nista ganila v svrhu zaščite toliko izkušanega in trpinčenega ljudstva.

Demokratično-samostojno „svobodo ljube“ je prikoralo v znamenju — potnih legitimacij ...

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V zakonodajni skupščini so se v dolgotrajnih sejah bavili s takozvanim „zakonom o zaščiti države“, ki je v prvi vrsti napravljen proti komunistični stranki, z gotovostjo pa lahko računamo, da ga bodo vladne stranke (demokrati, samostojni, muslimani in radikalci) uporabljale tudi v umazanem in na strankarsko plač zaokroženem boju zoper ostale protivladne stranke. Nadalje so razveljavili mandate 59 komunističnih voditeljev, kar pa zelo močno diši po naknadnih volitvah. Mesta komunističnih poslancev si bodo hoteli zagotoviti vladne stranke in je pričakovati ostrih volilnih bojev v raznih delih države. Jugoslovanski klub se s postopanjem vlade, ki na očividno način krši stara parlamentarna načela, ne strinja in je tudi podal primerno izjavo. Zakonodajna skupščina pa ni samo razveljavila mandatov komunističnih poslancev, marveč je osem poslancev, med njimi trboveljskega Korena izročila sodišču. — V Rusiji se širi glad od dne do dne čim dalje. Ljudi poročajo, da umre v Rusiji dnevno 15—20.000 ljudi od lakote. Strašno lakoto pa spremljajo po njenem pohodu skozi izmučeno boljševiško Rusijo — kolera in druge epidemične bo-

lezni. Kmetje skrivajo svoje žitne zaloge, da bi jih ne bilo treba izročiti osvraženim sovjetski upravi. — Grška in Turčija sta se po poročilih francoskega lista „Zurnal“ baje že v toliko sporazumeli, da boste skupno zaprosili pri vrhovnem svetu za revizijo sevreske mirovne pogodbe. — Irski in Anglija sta se po obširnih posvetovanjih med angleškimi državniki in predsednikom irske republike De Valero, baje znašli na potu prijateljstva.

Tedenske novice.

I Kupljeni samostojneži. Sarajevski list „Narod“ je pisal 23. julija to-le: „Slovenski samostojni kmetje so glasovali za ustavo pod pogodbo, katero malo kdo pozna: svoboden izvoz živine iz Slovenije, tri mesta v pokrajinski vladi, 50 milijonov dinarjev v gotovem in eno poslaniško mesto kjerkoli v inozemstvu“. Druge pogoje vidimo vse izpolnjene, tudi zadnjega, ker je dr. Mošnjak že zavzel poslaniško mesto v Pragi. Javnost zanima tretji pogoj: 200 milijonov kron. Kaj je s tem denarjem? Po poročilu „Naroda“ se da sklepati, da je teh 200 milijonov kron bilo klubu samostojnih poslancev postavljeno na razpolago? Kaj je torej s temi 200 milijoni?

I Izjava. Vsi duhovniki brežiške dekanije edini! G. državni poslanec I. Urek govori na svojih shodih brežiškega Pevsava, kakor da bi se nekateri duhovniki teh krajev strinjali z njegovo politiko. Da ne bo ta gospod mogel ved begati ljudstva in imen raznih duhovnikov zlorabljati v svoje strankarske namene, izjavljajo podpisani, da soglasno obsolja njegovo politiko, in vabijo čbro ljudstvo, da se ne da premoriti in naj se oklepa tudi še naprej Kmetijske zveze ali Ljudske stranke, ki je edina politična stranka v naših krajih katero vodijo krščanska načela: Artiče: Josip Sribar; Bizeljsko: Rudolf Raktelj, Musi; Brežice: Josip Mešiček; Dobova: Anton Pernat, Pirc Andrej; Kapele: Leopold Kolenc; Kogrivnica: Fr. Doberšek; Piscec: Ant. Sribar, župnik, F. Toplak; Rajhenburg: Josip Tratnik, župnik, Slander Maks, kaplan; Sevnica: Iv. Doberšek, Josip Sketa; Sromlje: Jos. Pečnak; Videm: Janez Medvešek, Hvar Škore; Zabukovje: Matija Stoklas in Zdole: Al. Soba.

I Nesreča samostojnežev v občini Vosek pri Mariboru. Pri občinskih volitvah 8. maja so slabostojneži v občini Vosek dobili samo 22 glasov, Slov. ljudska stranka pa 63. Smola je smola! Jezili so se vsi, da jim še žganci niso dišali. Posebno jezili pa se je oni, ki bi bil rad postal župan. In ko so general šmarjetskih slabostojnežev, Tina Lipovšek zvedeli za veliko nesrečo slabostojnih vernikov v Voseku, so jim s komandirali dolg rekurz. Pri ke so pri tem rekurzu slabostojnežev napravili ata Vauda, velik prijatelj podpor ubogih vdov in sirot. In slabostojni gospodje pri vladi so ugodili rekurzu, ker so Lipovšek in Mermolja tako ušli. Za dne 7. avgusta je razpisana nova volitev. A glej ga zlomka! Možena je samo kandidata lista Slovenske ljudske stranke (Kmetijske zveze). Kje so ostali prijatelji slabostojni? Podpisov niso mogli dobiti. Vsi pametnomisleči so jih zapustili in pridajajo nazaj k naši stranki. Slovenska ljudska stranka je torej zmagała brez volitve. Čestitamo zavednim možem in mladeničem v Voseku!

I Politična shoda Kmetijske zveze pri Svetinjah v nedeljo, 24. julija in v Braslovčah v nedeljo, 31. julija sta izvršeno uspešno. Obisk na obeh krajih prav dober. Na obeh zborovanjih je poročal poslanec dr. Hohnjec, v Braslovčah je še tudi govoril poslanec Davorin Krajnc. Na obeh shodih so volilci poslancev Jugoslovanskega kluba izrekli popolno zaupanje, odobraval njihovo postopanje ter zahtevali revizijo ustave.

I Pozor somišljeniki iz Slovenskih gorici! Veliko zborovanje našega kmetijskega naroda se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta ob 11. uri dopoldne pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Govorniki pridejo iz Ljubljane in Maribora. Vsi na pian.

I Celjsko orlovsko okrožje priredi v nedeljo, dne 7. t. m., veliko slo-

vesno prireditev s sledečim dnevnim redom: Predpoldne ob 10. uri slovensko blagoslovljenje nove orlovske zastave in govor dr. Hohnjeca. Nato ob 11. uri po mestu, opoldne pa odhod iz Celja v Rumske toplice, kjer se bo vršila javna telovadba, koncert, ljudska veselica itd. Somišljeniki, pohiite dne 7. avgusta v obilnem številu v staroslavno Celje!

I Veliki orlovski tabor se bo vršil 15. avgusta v Loki pri Zidanem mostu. Natančneje o tej slavnosti se bomo poročali.

I Bratski odseki, sestre Orlice! V nedeljo, dne 21. avgusta se vrši v Trbovljah javna telovadba trboveljskega okrožja. Ali ste že storili svojo dolžnost in prijaviili svojo udeležbo? Če še tega niste storili, storite nemudoma, da ne bo nobenega nereda na dan prireditve. Pripomagajte s svojo udeležbo, da bo prireditev v Trbovljah res nekaj lepega, vzornega. Izkaznice za polovično vožnjo naročite na naslov: „Orlovski odsek, Trbovlje 2“. Torej dne 21. avgusta na svidenje! Bog živi!

I Veliki dekliški tabor se vrši dne 15. avgusta t. l. pri podružnični cerkvi Device Marije v Završki župniji, katerega se udeležo Dekliške zveze in Marijine družbe vseh sosednih župnij, tudi hrvaških. Sprehaj se ta: Ob 10. uri dopoldne cerkveno opravilo. (Tako naj to zborovanje zunaj cerkve. Popoldne ob 2. uri večernice. Pridite v obilnem številu zlasti dekleta in žene!

I Dveletnico osvobođenja Prekmurja izpod madžarske sužnosti bodo slavili 13., 14. in 15. avgusta v Doinji Lendavi, Murski Soboti, Crensovcih in Turnišču. Ob priliki te dveletnice bodo nastopili naši najboljši govorniki, ljubljanski pevski zbor s 100 pevci in domači dijaki bodo igrali krajše igre.

I Dekanom sta imenovana č. gg. Martin Medved, župnik v Braslovčah in Anton Novak, župnik v Gornjem gradu.

I Nova sv. masa. V nedeljo, dne 7. t. m., bo daroval na Tinskem v Zibiki frančiškan p. Odilo Hajnšek svojo prvo daritev.

I 100letnica III. reda. Za praznovanje sedme stotletnice III. reda v Mariboru v dneih od 13. do 16. avgusta je veliko zanimanje. Izkaznice za polovično vožnjo po južni železnici se dobijo v frančiškanskem samostanu v Mariboru in v kapucinskem samostanu v Celju. Segajte pridno po njih, da bo manifestacija tem večja. Naročajte jih le po več skupaj!

I Umrl je pri Sv. Marjeti 20letni Orel, mladenič Alojzij Kukovec. Vzornega Orla-mladeniča so pospremili k večnemu počitku domači in šentfariški orlovski odsek.

I Viničarski red, ki so ga sporazumno sklenili vinogradniki in viničarji na skupnih dolgotrajnih posvetovanjih, slabostojno-kmetijski minister Pucelj ni hotel pofrditi. Izgovarja se, da je ta viničarski red premak ugoden za viničarje. Res poštenjaki so ti slabostojneži! Na deželi hujskajo kmetje, češ: „klerikalci“ so napravili tak viničarski red, da je samo ugoden za viničarje. V „Kmetijskem listu“ pa pravijo ravno narobe. To so ljudje za cirku! Samostojni brez laži ne morejo več živeti. Osnutek za nov viničarski red je sestavil vinarški odsek naše kmetijske družbe, v katerem so imeli glavno besedo vinarški strokovnjaki, ki so vroči pristaši Samostojne. Kaj bodo neki rekli na zabavljanje „Kmetijskega lista“ samostojneži: gg. Robič, Petovar, Puklavc, Zabavnik, Glaser, Znidarič i. dr.? V enoti so bile zastopane vse stranke. Kakšen čudežen sivor bodo neki sedaj za viničarje sestavili slabostojni modrijani Mermolja, Pucelj, Urek in drugovi — bomo videli.

I Klenje živine na kmetijih. V mnogih občinah si kmetje pomagajo na ta način, da vršijo doma zasilno klanje goveda in telet ter sami prodajajo meso. Na ta način dobi živinorejec za živino več kot mu daje mesar ali prekupec. Ljudje pa dobijo meso mnogo ceneje kot pri mesarju. Prijatelj iz Dravskega polja nam poroča, da so kmetje v njegovi vasi pomenijo, kedaj bo kral ta, kedaj oni. Teletje meso pa prodajo kmetje po 12 do 14 K. goveja

po 16 in 18 K 1 kg. Treba je potom občine naznaniti zasilni zakol okraj. glavarstvu.

Požar upelil vas Slepček. Dne 2. avgusta predpoldne je izbruhnil požar pri nekem posestniku v Slepčku pri Mokronogu na Dolenjskem, ki se je s strahovito naglico razširil. V kratkem času je upelil 10 posestnikov vse, hiše, gospodarska poslopja in tudi letošnje žetev. Pretresljiv je bil pogled na goreča poslopja. Skoda je ogromna, kajti prizadeti so bili zavarovani z malenkostnimi svotami.

Utonil je v Pančevu dne 30. p. m. ob 7/6. uri zjutraj vojak pogranične trupe Ferdo Grubar, doma iz Tolstelega vrha pri Guštanju. Dne 29. je prišel v Pančevu, da se zaveže za triletno službovanje, dne 30. pa je (najbrže pri kopanju) utonil v reki Temeš. Bodi mu tuja zemlja lahka!

Vremenske nezdore v Franciji. Iz Pariza poročajo: Burja in toča, ki sta 28. pret. m. besneli nad Parizom in Južno Francijo, sta vremenske odnošaje znatno izpremenili. Toča je napravila po vsej deželi veliko škodo in je uničila telefonske in brzojavne zveze z Anglijo, Belgijo, Nemčijo, Svico in Italijo.

Pomorski 11 krat oženjen. Pred kazenskim sodiščem v New Yorku se je zagovarjal komaj 20 letni mornar Hammoud, ker se je v kratkem času nič manj kakor 11 krat oženil. V vsakem večjem pristanišču je imel po eno ženo. Sodišče mu je prisodilo dve leti težke ječe.

Kizera v Rusiji. Strašni lakoti v Rusiji se je pridružila še tudi kolerica. V Rostovu zahteva ta grozna morilka vsak dan po 500 človeških žrtev.

Na kolesu prepotoval celi svet! Švicar Leuret je dne 1. januarja leta 1914 na kolesu zapustil Zenevo, da — prepotuje celi svet. Prepotoval je na kolesu v sedmih letih Nemčijo, Rusijo, Sibirijo, Japonsko, Južno Ameriko in Antilo, Kanado in Združene države v Severni Ameriki. Povprečno je vsak dan prepotoval 30 milj. Na svojem potovanju okoli sveta je porabil 12 koles. Ta dni je srečno dospel v Nizzo, da prejme kot darilo in stavo 1 milijon frankov.

Priporočljiv mizar. Iz Rimskih toplic nam poročajo: Tukaj se je nastanil nov mizarški mojster Anton Kuder, ki se je moral vsled nasilja demokratov pri pivovarni v Laškem preseliti. Novega mizarja našega odločnega somišljenika toplo priporočamo našim ljudem.

Narodno gospodarstvo.

Gorlice sicer lepo kažejo, vendar pa jim deloma že škoduje izredna vročina. Na peščenih zemljah se grozje tu in tam pari in v pozno žveplanih goricah je žveplo vsled silne vročine požgalo nežno kožico grozdnih jagod. Tega še dostoj ni bilo opaziti nikdar. Dobro bi bilo, ako bi strokovnjaki preiskali ta izredni slučaj. Tudi spodnje listje se deloma suši, posebno če ima žveplo na sebi. Upajmo, da ne nastane iz tega večja škoda za naše vinograde, ki obetajo letos dobro trgatv. V dobrih legah se najde že rdečkast portogizer in tudi pri burgundcu je že kaka melka jagoda. O kakovosti pa bo končno določil mesec september.

Nem. Avstrija je dne 20. julija t. l. zvišala uvozno carino na vino na 3000 K za hl. Za vsaki liter vina, ki se proda v Nemško Avstrijo se bo torej plačevalo 30 nem. avstr. kron ali po naši valuti približno 8 naših kron. Uvoz vina najbrž tudi ne bo prost, ker se tega branijo nemški vinogradniki in vinski trgovci, boječ se, da bi tujemsko blago preplavljalo domači trg. Tudi vlada hoče imeti dovoljenje za uvoz vina v svojih rokah, da zamora na ta način sklepati ugodne trgovske pogodbe z drugimi državami. Pri sklepanju trgovske pogodbe z Nemško Avstrijo naj si naša država zagotovi kolikor mogoče ugoden vinski uvoz.

Italijanska vlada je s kraljevim ukazom z dne 12. maja 1921 določila, da morajo nove pokrajine Venecia, Tridentina (južno Tirolsko) in Venecia Giulia, kamor spada tudi naše Gorisško in Primorsko, plačati za uvoz vina iz grozolja čez staro mejo v Italijo že prej veljavno italijansko carino. Naši slovanski vinogradniki, ki ječe pod i-

talijanskim jarmom, tega odloka ne bodo pozdravljali.

Zganjekuha in viničarji. Samostojneži bobnajo v svet razširjeno prosto žganjekuho kot svoj uspeh. Kar je na tem v resnici dobrega, to so dosegli poslanci naše stranke v vsajšnjim posredovanjem in z odločnimi svojimi zahtevami. Ko pa so samostojneži vstaknili svoje prste vmes, so celo stvar pokvarili. Njihov uspeh je ta, da se je trošarina na žganje povišala na 80 kron pri litru. V vinorodnih krajih je bila navada, da je posestnik kakšen polovnjak tropin odstopil viničarju ali svojemu dninarju, da si je napravil iz njih nekaj žganja za domačo rabo. Po velikanskih uspehih samostojnežev to ne bo več mogoče. Kako naj ubogi viničar plača stroške pri kotlu, za kurivo, ki je potrebna za žganjekuho, in povrh še 80 K trošarine pri litru žganja? Ali ni to divoten uspeh od samostojnežev osvobodene žganjekuhe? Viničarji in kmetijski delavci, zahvalite se samostojnežem za veliko doloto, ki so jo vam skazali. Samostojni so celo svoje srce poklonili krmarjem in vinskim trgovcem, kako bi se naj imeli kaj srca za viničarje in delavce!

Carine prosti izvoz živine. Obilno število živine, pomanjkanje krme, padanje živinskih cen, zastoj izvoza živine in drugi razlogi so kmata dovedli do težavnega, ponekod naravnost obupnega gospodarskega položaja. O teh razmerah je bil obširen razgovor v nedeljo 31. julija na političnem zborovanju v Braslovcah, kjer sta kmetom dajala pojasnila dr. Hohnjec in Krajin. Zbrani kmetje so v posebni resoluciji zahtevali, naj vlada dovoli carine prosti izvoz živine.

Nekaj o mesnih cenah. Neka gospodarska korporacija je pred par dnevi naslovila na Zadržno zvezo dopis, v katerem se čudi razmeroma nizkim cenam mesa v Mariboru. V dopisu se omenja, da imajo tamkaj živinozdravnika, ki štiti s spretnim dolečevanju cen za živo težo — mesarje. Ker je razlika med cenami za živo težo in cenami pri razprodaji mesa v tistem kraju n. pr. sledeča: 15—18 K za vole (živa teža) in 10—12 K za krave in teleta, pri razprodaji mesa pa: 22 K (povprečno) za telečje in kravje meso, za volovsko pa 26 K (prednji del) in 28 K (zadnji del se jim dozdevajo tamkajšnje cene mesu v primeri z mariborskimi cenami visoke. Radi tega je omenjeno društvo zaprosilo za informacije, kakšno odmero uporabljata mariborsko tržno nadzorstvo pri dolečevanju cen za prodajo živine. Tržni strokovnjak nam je poslal na vprašanje tozadevno obvestilo, iz katerega posnemamo, da se živinske cene, katere razglahuje mestni veterinarni urad v Mariboru, ugotovijo vsak sejmski dan neposredno pri tehtanju. Cene so izvirne (avtentične) ker se vsako straniko vpraša pri tehtanju, komu in za koliko ceno je bila žival prodana. Kar se tiče živinozdravnikov, je res, da nekateri štitijski mesarje, ker se bojijo zamere in so od njih odvisni. Tudi najpravišnja odmera čistomesne teže se ni merodajna podlaga za ugotovitev mesnih cen, ker si mesar določi mesno ceno šele pri izsekavanju. Vsled tega nimajo poizkusna klanja tistega uspeha, kakor se je prvotno pričakovalo.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi v Mariboru dne 29. julija t. l., se je pripeljalo 121 ščetinarjev in ena koza. Cene so bile sledeče: plemenske svinje 1 kg žive teže 20 K, polpitane svinje za zakol 20 K, mladi prašiči 6-8 tednov stari komad od 110 do 300 K, mladi prašiči do 3 mesce stari komad od 400 do 500 K, mladi prašiči do pol leta stari komad od 600 do 700 K. — Radi tropične vročine ni bilo skoro nič kupcev.

V poročilo Hmelj. društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasačev. Zalec (Savinjska dolina) koncem julija 1921. Bojazen, izrečena v našem zadnjem poročilu, se je žalibog uresničila; celi mesec julij smo ostali skoraj brez deža in sedaj imamo že že 14 dni tropično vročino, katera sicer sedaj ni bistveno ovirala prehod evetva v Kobule pri golding-hmelju in tvoritev evetja pri poznem hmelju; temu je pa nujno potrebno, da se zemlja v najkrajšem času temeljito premoči, ker bi dragače kobule ne dosogle normalne velikosti. Obiranje golding-hmelja

se bo: letos vršilo pravočasno in sicer med 10. in 15. avgustom. Upanje na srednje dobro letino se torej dosejaj ni poslabšalo.

Udom Hmelj. društva za Slovenijo! Društveno vodstvo je tudi letos izposlovalo za hmeljske obiralece svojih udov polovično vozino na progah Maribor glavni kolodvor—Zagorje, — Maribor glavni kolodvor—Vuhred-Marenberk — Zidanmost—Bražice, če se izkažejo z legitimacijami Hmeljskega društva, katere veljajo od dne 1. 8. do 30. 9. t. l. Vsaka legitimacija velja za poljubno število obiralcev ene skupine in velja tudi za vozno nazaj. Legitimacije morajo imeti tudi pečat in podpis župana one občine, v kateri stanejo obiraleci.

Valuta.

To besedo slišimo po vojni skoraj vsaki dan in treba je, da se z njo nekoliko seznanimo, posebno, ker tvori sedaj naše najvažnejše gospodarsko vprašanje od katerega je odvisno dviganje in padanje naših cen.

Kaj pomeni beseda „valuta“? Valuta pomeni toliko kakor „denar“ kakor imamo: amerianski, italijanski, francoski, nemški, čehoslovaški, angleški denar itd., tako imamo: amerianski, italijanski, čehoslovaški itd. valuto. Ako prideta Nemeč ali Italijan kupovat našo živino, ne morata tukaj plačevati s svojim nemškim ali italijanskim denarjem, s svojo valuto, ampak si morata najprej svoj denar zamenjati pri menjalnici ali kakti banki za naš jugoslovanski denar.

Istotako ne morejo naši trgovci v Ameriko, Italijo ali na Čehoslovaškem in v Nemčiji plačevati naročeno blago z našim jugoslovanskim denarjem, z našo valuto, ampak si morajo naš denar najprej zamenjati za ameriansko, italijansko, čehoslovaško ali nemško valuto. Ako trgovci svoj denar izmenjujejo za tuj denar, pravijo, da kupujejo tujo valuto. Denar vsake države je torej na svetovnem trgu pravo, ki se kupuje in prodaja, kakor vsako drugo blago. In kakor se izpreminjajo cene blagu, tako se izpreminjajo tudi cene denarju — valuti.

Amerianski dolar se je kupil na pr. meseca avgusta lanskega leta za 66 K, to se pravi, da sem morjal dati za en amerianski dolar 66 naših K. Danes moram dati za njega 172 K. Iz tega se razvidi, da je dolar v ceni poskočil oziroma da je naš denar od avgusta t. l. padel napram dolarju za 106 K.

To pa je hudo, kajti za blago, ki stane v Ameriki 1 dolar, moram plačati sedaj 172 K, med tem, ko sem še lansko leto dobil isto blago za 66 K. Ako se torej naš denar poslabša, ako naša valuta pada, potem se cene blagu zvišajo in sicer tembolj, čimbolj naša valuta pada.

Ali drug primer! Italijansko lito smo dobili mesca avgusta 1920 za K 4.50, danes stane 7.50 K. Meter platna, ki stane v Italiji 3 lire, smo do bili lansko leto za 13.50 K, letos pa moramo dati za isto blago 22.50 K. Isto razmerje je pri kavi, rižu, sladkorju itd. Padanje naše valute povzroča — draginjo, dviganje naše valute pa znižanje cen vsemu blagu, ki pride iz inozemstva. Ako bi se n. pr. naša valuta vsled dobrega gospodarstva v državi, vsled miru in zadovoljnosti — vseli njenih prebivalcev, vsled pridnega dela vseh slojev in dobrih letin — vsled umnega varčevanja in dobre ar brezhibne notranje uprave tako dvignila, da bi dosegla isto stopnjo kakor italijanska lira, to se pravi, da bi za 1 lito plačali tudi samo 1 K, potem bi dobili tisti meter platna po 3 lire za 3 K. Tode na te blažene čase se ni misliti, posebno dokler bodo vladali pri nas take razmere, kakor sedaj. — Ker naša valuta neprenehoma pada, — v zadnjih 14 dneh je padla za več kakor za pol švicarskega franka — se bodo cene zopet začele dvigati.

Zdaj pa utegne kdo vprašati: kaj pa je vzrok, da naša valuta tako pada? Teh vzrokov je več, najvažnejši pa je menda ta, ker se je sprejela stava, ki ne dovoljuje večine slovskega in hrvatskega naroda. Tujci za to ne verujejo v gospodarsko moč naše države in se izogibljajo našega denarja. Pravijo, da je to — nezdrav valuta. Tudi razdiralno delovanje na

ših samostojnežev med ljudstvom ne o zdravljuje naše valute.

Vrednost denarja. Amerianski dolar stane 173½—175 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 19—19 in pol, za 100 čehoslovaških kron pa 230 naših, za 100 nemških mark 218 do 220 in za 100 laskih lir 745—758 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Trije Kralji v Slov. gor. Dne 14. in 15. avgusta bomo obhajali štiridesetletnico tukajšnje romarske cerkve. V nedeljo popoldne ob 4. uri bo prva pridiga, zvečer ob 6. uri druga, v mraku rimska procesija. Praznik Marijino pa bomo obhajali najslavesnejše. Romarji iz celih Slovenskih gor in iz Medzimbirja in Prekmurja, na veselo svidenje! — Romarji sladkogorski iz banediške, negovske, peterške in anovske župnije imajo v četrtek, 11. avgusta ob 7. uri zjutraj v trikraljevski cerkvi sv. maše, gredo ob 3. uri popoldne preko Ptuj, imajo večernice na Ptujski gori in drugi dan pridigo. Pridružite se še romarji iz ptujске okolice in od drugod!

Kemšnik. Shod SKZ dne 31. julija je jako dobro uspel. Poslanec Vladimir Pušenjak je razpravljal o polit. položaju in o najvažnejših gospodarskih vprašanjih. Po njegovem govoru so se oglašili k besedi gg. Grögl, Kaiser in drugi v zadevi davkov, vojaščne, podpor invalidov itd. Splošna želja je, da se pri nas večkrat prirede shodi.

Gortina nad Muto. V nedeljo, dne 14. t. m. po maši veliko zborovanje obmejnih Slovencev. Govorijo: poslanec Vladimir Pušenjak in drugi.

Dobrna pri Celju. Zanimivosti je vedno čovoli. Najbolj se zanima ljudstvo, kako je z našo „Požarno brambo.“ Načelnik je nekatere stare člane kratkoma čital, nove pa sprejel po svoji volji brez glasovanja odbora. Nekateri je odklonil, češ, da pijejo, — pripominjam, da je načelnik popoln abstinent — druge, da so bili kaznovani — pripominjam, da načelnik še ni bil nikdar v letu 1922 kaznovan — trefje, da so političnega mišljenja — pripominjam, da načelnik tega ni, ker je že prejadral vse politične stranke — četrte, da jih ne pozna, dasi so najboljše domači kmetje, — pripominjam, da pa ljudstvo njega že pozna, dasi je sem prišel šele pred par leti. Celoten odbor je zato v svoji seji dne 24. julija t. l. sklenil, da s tem dnom odstopi in zahteva isto od načelnika, ker so bili vsi stupaj izvoljeni na nepravilno v-poklicanem obnem zboru v novocerkovski občini v hiši načelnika. Pravitlen občni zbor se mora vršiti v domači občini od vseh članov vsaj do 31. julija. Odbor je to sklenil, pa gredo pozabili. Načelnik se je pritožil pri g. Jamniku, poverjeniku v Ljubljani, da napravi red. Ta čas pa ima poveljnik Zagažen čas in prireja igre za „Pož. brambo.“ 20% dobi „Požarna bramba“ 80% pa Zagažen. „Požarna bramba“ izvršuje svoje geslo: „Na pomoč!“ — Zivela suštarija!

St. Janž pri Velenju. V nedeljo, 7. t. m. po maši shod SKZ. Govori poslanec Vladimir Pušenjak. Priditel.

Sladkagora. V nedeljo je imel pri nas g. poslanec Pišek političen shod, ki je uspel prav dobro. Povedal nam je, koliko gorja so nam napravili samostojni poslanci, koliko smo izgubili z avtonomijo Slovenije. Bog dal, da bi bilo v tako kratkem času konec centralizma, kakor so se kmalu razkrinkali samostojni poslanci s svojo tako nesrečno politiko. Ob zaključku shoda je bila soglasno sprejeta primerna resolucija, da jo g. poslanec izroči Jugoslov. klubu.

Nezbiše pri Sv. Emi. Sporoča se nasprotno od sodnijsko dognane strani, da ni kriv uboja znanega čevljarja kot nasilnega pijanca obdolženi Valentin Hercl, pos. v Nezbišah, kakor je nekdo poročal. Priznava se, da je obdolženi miren in trezen gospodar in tudi ni bil samostojni agitator, ker se še ni dal pohujšati od samostojnežev in kričačev, kateri sejejo samo nezadovoljnost med ljudstvom in gole laži. Obdolženi je bil zares v preiskovalnem zaporu in dognano je, da je popolnoma nedolžen, mogoče se se dožene enkrat pravi krivec.